

26.05.2020

Asia/4

§ 125

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2019 arviointikertomuksesta

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon vuoden 2019 arviointikertomuksesta:

27 STRATEGIA JA JOHTAMINEN/ KAUPUNGINKANSLIAN, PORMESTARIN JA APULAIS- PORMESTAREIDEN TOIMIALOILLE ANTAMA OHJAUS

Apulaispormestareiden ja toimialajohtajien tulee selventää toimialansa henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohdon välinen työnjako.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla apulaispormestari ja toimialajohto tapaavat säännöllisesti toisiaan, informoivat toisiaan ajankohtaisista asioista ja käyvät dialogia tulossa olevista asioista.

Näissä keskusteluissa sovitaan usein myös yksityiskohtaisemmin toimintatavasta ja viestinnästä jonkin asian hoitamiseksi. Dialogi jo päätösten valmisteluvaiheessa on tarkoituksenmukaista, eikä se vähennä esimerkiksi toimialajohtajan tehtävää ja vastuuta lautakunnan asioiden esittelijänä.

Apulaispormestari kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäsenenä sekä lautakunnan puheenjohtajana tuo toimialan tietoon poliittisia näkemyksiä ja tahtotilaa palveluiden kehittämiseen ja toiminnan parantamiseen. On luontevaa apulaispormestarin vastatessa kaupunkilaisten osallisuudesta, että apulaispormestari tuo toimialan johdolle tiedoksi kaupunkilaisten palautetta palveluista ja kuntalaisten tarpeita palveluiden parantamiseksi.

Toimialajohtaja johtaa toimialaa, sen operatiivista toimintaa sekä kaupunkistrategian hankkeiden ja linjausten toimeenpanoa. Näin ollen toimialajohtaja myös vastaa toimialan toiminnasta ja taloudesta. Palvelukokonaisuuden johtajat puolestaan johtavat oman palvelukokonaisuutensa toimintaa ja taloutta ja hallintojohtaja hallintopalveluiden toimintaa ja taloutta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on noin 14 000 työntekijää yli 700 toimipaikassa. Toimialalla tullaan selventämään koko henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohdon työnjakoa. Työnjaosta tehdään kirjallinen esitys, jossa selostetaan apulaispormestarin sekä toimiala-

johtajan ja palvelukokonaisuuden johtajien sekä hallintojohtajan tehtäviä ja vastuita sekä toimintatapoja.

32 STRATEGIA JA JOHTAMINEN/ TILANKÄYTÖN TEHOSTAMISEN VAIKUTUKSET

Kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee päiväkotien peruskorjauksissa ja rakentamisessa varmistaa, että erityisesti pienistä lapsista koostuville lapsiryhmille on varattu riittävästi rajattavissa olevia rauhallisia tiloja.

Toimialalle suunniteltavissa tiloissa toimiala ohjeistaa ja tilapalvelut ohjaavat tilojen toiminnallisten ratkaisujen toteutumista. Toimialan tilasuunnittelussa pyritään mahdollisimman muuntojoustaviin tiloihin, jotka tarvittaessa palvelevat koko toimialaa.

Varhaiskasvatuksen tilojen osalta ohjeistus tullaan kiteyttämään suunnittelijoille laadittavaan Päiväkodin käsikirjaan. Käsikirjaa työstetään käyttäjien, palvelukokonaisuuden ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Tavoitteena on monipuolinen ja muunneltava tilarakenne, jossa tiloja voidaan yhdistää monin eri tavoin toiminnan vaatimusten mukaan. Ohjeen mukaan ryhmän toiminta-alue muodostuu useammasta erikokoisesta ryhmätoiminnan tilasta. Tilojen osalta huolehditaan, että ei synny ratkaisuja ja tilanteita, joissa viereisten tilojen samanaikainen toiminta häiritsisi toisiaan.

Lautakunnan näkemyksen mukaan tulevilla peruskorjauksissa ja uudisrakennuksissa tulisi huomioida nykyistä paremmin se, että tilat ovat rajattavissa rauhalliseen pienryhmäkäyttöön. Tilat tulee myös suunnitella niin, että lapsiryhmien on mahdollista toimia päiväkodissa erillisissä tiloissa, eikä niin, että suuri osa päivästä vietetään yhteisessä tilassa muiden ryhmien kanssa.

Päiväkotien ja koulujen rakennuttamis- ja korjausprojektit ovat toistuvasti viivästyneet. On syytä huolehtia siitä, että kaupunkiympäristön toimialalla on riittävästi suunnitteluresurssia näihin suunnitteluprojekteihin tekemällä tarvittavia lisärekrytointeja. Mikäli tämä ei merkittävästi nopeuta kyseisten rakennuttamis- ja korjausprojektien toteuttamista, niin Helsingin kaupungin on myös voimakkaammin tukeuduttava ulkopuoliseen suunnitteluapuun, jotta kaupungin korjausvelkaa voidaan vähentää nykyistä nopeammin.

Kaupunginkanslian ja toimialojen tulee toteuttaa mahdollinen monitoimitiloihin siirtyminen siten, että asiakkaat ja henkilöstö voivat alusta alkaen osallistua tilojen suunnitteluun.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on siirtynyt Töysänkadun monitoimitiloihin joulukuussa 2016.

40 ERIARVOISUUDEN JA SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY/ VARHAISKASVATUKSEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että ruotsinkielinen varhaiskasvatus toteutuu lapsen äidinkielellä varhaiskasvatustilain mukaisesti.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatustilain saatavuus on heikko. Toimiala joutui tarjoamaan tammikuussa 2020 suomenkielisestä varhaiskasvatuspaikkaa osalle ruotsinkielistä hakijoista. Maaliskuussa 2020 suomenkielisestä varhaiskasvatuksesta paikan ottaneet viisi lasta pystyttiin kuitenkin sijoittamaan ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen. Itäisellä alueella haasteena on varhaiskasvatuspaikkaa hakevien suuri määrä suhteessa olemassa oleviin paikkoihin sekä henkilöstön rekrytointivaikeudet. Pohjoisella alueella elokuussa 2020 päiväkotitilain Humlanin myötä saadaan lisäpaikkoja.

Toimiala on panostanut henkilöstön saatavuuteen. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatustilain on keväällä 2020 järjestetty laaja ja näkyvä rekrytointikampanja. Alkuvuodesta lähtien haettavana on ollut 133 toimea (varhaiskasvatustilain opettajia 65 ja lastenhoitajia 68). Hakemuksia on tullut 194, joista opettajia 71 ja lastenhoitajia 123. Hakukohteet ovat vaihdelleet, joihinkin toimipaikkoihin on tullut useampia hakemuksia ja toisiin vähemmän tai ei ollenkaan.

Toimialalle on rekrytoitu projektisuunnittelija, joka tukee rekrytointia, markkinointia ja yhteistyötä eri verkostoiden ja koulutustilain tarjoajien kanssa. Kevään 2020 kohdennettua somemarkkinointiviestintää jatketaan. Lisäksi hakusanamainonta on käynnistetty ruotsiksi ja suomeksi. Edurekry-uutiskirjeeseen on lisätty ruotsinkielistä materiaalia. Facebook-ryhmiin on jaettu tietoa ruotsinkielisen varhaiskasvatustilain rekrytoinneista sekä vastattu kiinnostuneiden viesteihin. Lisäksi tehdään / on tehty kolme videota ruotsinkielisestä varhaiskasvatustilain, joita jaetaan. Kanslian kanssa suunnitellaan LinkedIn-suorahakua ruotsinkieliseen varhaiskasvatustilain.

Tarkastuslautakunta pyytää lausuntoa, että kasvatuksen ja koulutustilain toimialan tulee tehostaa toimenpiteitä varhaiskasvatustilain henkilöstöpulaan vaikuttamiseksi erityisesti vaikuttamalla valtioon opiskelupaikkojen riittävyden turvaamiseksi

Helsingin kaupunki on tehnyt vaikuttamistyötä opetus- ja kulttuuriministeriöön kasvatuksen ja ohjauksen perustutkinnon järjestämisluvan saamiseksi Stadin ammatti- ja aikuisopistoon (varhaiskasvatustilain lastenhoitajat). Helsingin kaupunki on edistänyt myös ruotsinkielisen kasvatuksen ja ohjauksen perustutkinnon järjestämisluvan myöntämistä Praktikummille.

Lisäksi yhteistyötä on tiivistetty suoraan oppilaitosten kanssa tapaamalla yliopistojen dekaaneja/varadekaaneja sekä ammattikorkeakoulujen edustajia. Tapaamisissa on käsitelty mm. monimuotoisten pätevyyskoulutuspolkujen mahdollisuuksia sekä harjoittelijayhteistyötä.

Lisäksi jatketaan menestyksekkäitä rekrytointeja kohdentamalla jatkosakin markkinointitoimia kuntiin, jossa on irtisanottu tai lomautettu varhaiskasvatushenkilökuntaa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus - Task Force -työryhmä asetettiin joulukuussa 2019 ja siitä valmistellaan loppuraporttia. Loppuraportin keskeisiä johtopäätöksiä tullaan hyödyntämään jatkossa mm. vaikuttamistyössä opiskelupaikkojen riittävyyden turvaamiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee panostaa päivittäisestä toiminnasta viestimiseen päiväkodeissa ja esiopetuksessa.

Varhaiskasvatuksen toimipisteissä on käytössä erilaisia jaettavia toiminnasta kertovia viikko- tai kuukausitiedotteita. Varhaiskasvatuksen aloittamiseen ja tutustumisjaksoon on laadittu yhtenäinen tiedote huoltajille. Tiedote liitetään varhaiskasvatuspäätökseen ja Internet-sivuille on luotu suoralinkki <http://www.hel.fi/varhaiskasvatusalkaa>, ruotsinkielinen <http://www.hel.fi/smabarnspedagogikenstartar>. Syksyllä toteutetaan varhaiskasvatuksen asiakaskyselyssä, jossa arvioidaan aloituksen asiakaskokemus.

Varhaiskasvatuksen kokeilupäiväkodeissa (Inno-päiväkodit) on käytössä ryhmäportfoliot. Portfoliot ovat suunnittelun, arvioinnin ja toiminnan kokonaisuus, jolla varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa tehdään näkyväksi huoltajille. Huoltajat saavat portfolion kautta tiedon lapsiryhmän ja oman lapsen arjesta varhaiskasvatuksessa. Portfolion käyttöä laajennetaan syksyllä 2020 kaikkiin ryhmiin.

Sähköinen yhteydenpitoväline perheiden kanssa on kehitteillä osana toimialan Asti - asiointin tietojärjestelmää. Käynnissä ovat viestintäkannan toteuttamisen kartoitus ja ohjelmistokomponentin määrittely.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan lapsiperheiden palvelujen kanssa edistää muunkielisten osallistumista varhaiskasvatukseen.

Neuvolan 3- ja 4-vuotismääräaikaistarkastusten yhteydessä perheille, joissa lapsi ei vielä ole varhaiskasvatuksen piirissä jaetaan monikielinen esite varhaiskasvatuksesta. Lisäksi varhaiskasvatuksen Hyve 4 -keskustelurunkoon ja neuvolan tiedonsiirtolomakkeelle on lisätty monikielisiä lapsia varten kielen kehitykseen liittyviä kysymyksiä.

Neuvolan kanssa yhteistyössä on myös päivitetty Ota koppi -sivusto, joka on suunniteltu neuvolan, varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen henkilökunnalle kielitietoisien pedagogisen toiminnan edistämiseen ja lapsen kielitaidon kehityksen tueksi. Tavoitteena on kaikkien lasten yhdenvertaiset edellytykset oppimiseen ja osallisuuteen sekä kielitietoisien toiminnan lisääminen.

Toimialalla on valmisteilla ohjaus- ja asiointimallin pilotti, jonka tavoitteena on sujuvoittaa hiljattain saapuneiden perheiden hakeutumista varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä lisätä tietoa toimialan palveluista maahantulon alkuvaiheen neuvontapalveluissa.

46 ERIARVOISUUDEN JA SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY/ LAPSIPERHEIDEN KOTOUTTAMINEN KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TOIMIALALLA

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee edistää henkilöstön osaamista maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelman mukaisilla koulutuskokonaisuuksilla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteuttaa osana Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelmaa koulutuskokonaisuuden kielitietoisuuden pedagogisesta soveltamisesta, osaamisen tunnistamisesta sekä rasismien tunnistamisesta ja siihen puuttumisesta. Koulutukset käynnistyivät keväällä 2019 ja laajenevat vuosina 2020 ja 2021 koskemaan kaikkia palvelukokonaisuuksia. Tavoitteena on kouluttaa puolet toimialan henkilöstöstä vuoden 2021 loppuun mennessä.

Koulutukset on suunnattu kaikkien palvelukokonaisuuksien johdolle ja henkilöstölle. Koulutus antaa henkilöstölle ymmärrystä siitä, mitä kielitietoisuudella tarkoitetaan ja mikä merkitys kielitietoisella toimintakulttuurilla omassa työyhteisössä on. Koulutuksen jälkeen henkilöstöllä on ymmärrys siitä, mitä kielitietoisuudella tarkoitetaan ja mikä merkitys kielitietoisella toimintakulttuurilla omassa työyhteisössä on. Henkilöstö osaa tunnistaa sen, miten rasismi ilmenee omalla koulutusasteella, saa monipuolisesti välineitä rasismiin puuttumiseen ja yhdenvertaisen toimintakulttuurin rakentamiseen.

Koulutukset toteutetaan pääosin työyhteisötasolla ja työpajamuotoisesti. Koulutusten toteutumista ja toimintakulttuurin muutosta tullaan todentamaan osallistuneiden määrillä ja suhteellisella osuudella ja koulutuksiin liitettävällä laadullisella palautteella. Tuloksista raportoidaan osana Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelman loppuraporttia vuonna 2021.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee lisätä kotivanhempien kielikoulutusta (Kotiva-kurssit) eli suomen kielen kurseja pienten lasten kotivanhemmille.

Helsingin työväenopisto toteuttaa Kotiva-koulutusta kotona pientä lasta hoitaville kotivanhemmille. Kielikoulutus yhdistää suomen kielen koulutuksen, kotoutumista tukevan sisällön sekä ura- ja yhteiskuntaohjauksen. Koulutuksen aikana järjestetään lastenhoito. Toimintaa toteutetaan 12 leikkipuistossa ja pisteessä ympäri Helsinkiä. Vuosittain koulutukseen hakijoita on noin 330 henkilöä. Hakijoista noin puolet saapuu kielitaitokartoitukseen, jonka kautta heidät ohjataan kursseille. Kartoitukseen saapuneista lähes kaikki saavat kurssipaikan. Ei-velvoittavissa maahanmuuttajakoulutuksissa kartoitukseen osallistumisprosentti on yleisestikin noin 50 prosenttia, joten pelkkä koulutukseen hakijoiden määrä ei siten anna oikeaa kuvaa opiskelijapaikkojen riittävydestä.

Toimiala on saanut toiminnalle pysyvän rahoituksen osaksi toimialan talousarviota vuodesta 2020 alkaen ja näin ollen koulutusmuodosta on tullut pysyvä. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä on haettu lisärahoitusta toiminnan kehittämiseen sekä kahden lisäryhmän perustamiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksessa tulee toteuttaa laajemmin monikielisen ohjauksen mallia ulkomaalaistaustaisten lasten tueksi.

Monikielisiä ohjaajia on viisi ja he toimivat yhteensä 18 päiväkodissa. Tämän lisäksi 1 ohjaajista toimii koko varhaiskasvatusalueella.

Monikielinen ohjaus on vahvistanut ulkomaalaistaustaisten lasten ja huoltajien osallisuutta sekä lisännyt huoltajien tietoa varhaiskasvatuksesta ja omasta roolistaan lapsen opinpolun tukemisessa. Monikielinen ohjaus on myös parantanut kodin ja päiväkodin välistä yhteistyötä.

Monikielisen ohjauksen jatkoedellytyksiä harkittaessa on todettu, että mallin vaikutukset tulee arvioida ennen mahdollista laajentamista. Mallin arviointi tehdään vuoden 2020 aikana.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetuksessa tulee lisätä huoltaja-lapsiläksykerhomallia, jossa vahvistetaan maahanmuuttajahuoltajien mahdollisuuksia tukea oppilasta koulutyössä omalla äidinkielellään kotona.

Peruskouluissa on toteutettu Buddyschool-toimintamallia, jossa heikommin koulussa pärjäävät oppilaat opettavat nuorempia oppilaita ja samalla oppivat itse. Toiminnassa on mukana 39 koulua, 150 opettajaa ja yli 5 500 lasta ja nuorta. Malli on parantanut oppimistuloksia sekä lisännyt myös maahanmuuttajanuorten oppimisen edellytyksiä.

Toimiala on tehnyt yhteistyötä Suomen Punaisen ristin kanssa läksyhelppi-toiminnassa ja tuottanut yhdessä SPR:n kanssa esitteen 15 kielellä alakoululaisten vanhemmille. Esitteessä painotetaan monikielisyyden etuja sekä markkinoidaan läksytukitoimintaa eri kielillä vanhemmille.

26.05.2020

Lisäksi vanhemmille ja lapsille avointa läksykerhotoimintaa on järjestetty Oodissa ja Maunulassa. Parhaillaan selvitetään, voisiko huoltajalapsi-läksykerhotoiminta laajentua osaksi leikkipuistotoimintaa.

Kielitietoisien samanaikaisopetuksen pilotin kautta kehitetään mallia, jossa eri kielten joustavaa käyttöä oppimisen tukena aktivoidaan opetuksessa ja samalla kannustetaan vanhempia käymään läpi keskeisiä käsitteitä ja asioita kotona omalla kielellä. Äidit mukaan -hankkeen toimintaa tullaan pilotoimaan Keinutien ala-asteella. Malli tulee osaltaan edistämään huoltajien valmiuksia tukea lastensa oppimista ja koulunkäyntiä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetuksessa tulee varmistaa, että opiskelijahuolto kutsuu koolle monihallintokuntaisen kehittäjätyöryhmän, joka kartoittaa ajankohtaista tietoa kotoutujien oppimista haittaavista erityiskysymyksistä, kuten kunniaväkivallasta ja traumakokemuksista.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on perustettu Maahanmuuttajien oppimisen erityiskysymysten työryhmä, johon kuuluvat oppilas- ja opiskelijahuollon päälliköt, asiantuntijoita palvelukokonaisuuksista, kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan maahanmuuttajapalvelut sekä poliisi. Työryhmä perustettiin helmikuussa 2020. Työryhmä toimii asiantuntijaverkostona vaihtaen tietoa ajankohtaisista ilmiöistä, jotka haittaavat oppimista. Työryhmän työ liittyy Turvallinen Helsinki-verkoston työhön sekä oppilas- ja opiskelijahuollon muihin toimialarajat ylittäviin verkostoihin.

Työryhmä tarkastelee erilaisia maahanmuuttajien oppimiseen ja opiskeluun liittyviä ilmiöitä ja laatii suosituksia ja ohjeita mahdollisten ongelmien ratkaisemiseksi. Käsiteltäviä asioita ovat olleet esimerkiksi kunniaväkivallan ehkäisy ja toimintaohjeet tilanteisiin, joissa sitä ilmenee, erilaisilla maassaolon oikeuksilla olevien mahdollisuudet opiskella ja työskennellä, kouluterveyskyselyn tulokset ulkomaalaistaustaisten osalta sekä rasismiin liittyvät ilmiöt sekä lasten yhdenvertaisuuden toteutuminen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukioissa tulee toteuttaa laajemmin monikielisen ohjauksen mallia ulkomaalaisten oppilaiden tueksi.

Monikielisiä ohjaajia on tällä hetkellä kaksi ja he toimivat yhteensä 4 lukiossa (sisältäen aikuisten perusopetuksen). Alustavan arvion mukaan monikielisen ohjauksen on todettu hyödyttävän opiskelijoita, huoltajia kuin lukioden henkilökuntaakin.

Päivälukioissa monikielinen ohjaus on vahvistanut ulkomaalaistaustaisten nuorten ja heidän huoltajiensa osallisuutta sekä lisännyt huoltajien tietoa lukio-opinnoista ja koulutusjärjestelmästä. Monikielinen ohjaus on

parantanut kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Aikuislukiossa monikielinen ohjaaja on tarjonnut opiskelijoille tukea opintoihin ja kotoutumiseen liittyen.

Monikielisen ohjauksen jatkoedellytyksiä harkittaessa on todettu, että mallin vaikutukset tulee arvioida ennen mahdollista laajentamista. Mallin arviointi tehdään vuoden 2020 aikana.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukioissa tulee toteuttaa rekrytoinnissa positiivista erityiskohtelua, jossa kahdesta ansiokkuudeltaan tasaveroisesta hakijasta tehtävään valitaan aliedustettuun ryhmään kuuluva.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tiedotettu esihenkilöitä positiivisen erityiskohtelun periaatteesta osana uuden rekrytointijärjestelmän käyttöönottoa sekä osallistuttu anonyymien rekrytoinnin kokeiluun.

Lukion henkilöstöstä valtaosa on virkasuhteista henkilöstöä. Virkasuhteessa olevan henkilöstön palkkaamisessa noudatetaan kunnallisesta viranhaltijasta annettua lakia sekä opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annettua asetusta. Lisäksi rekrytoinnissa noudatetaan Helsingin kaupungin henkilöstöhankinnan periaatteita, joiden tavoitteena on edistää henkilöstön yhdenvertaisuutta ja laaja-alaista tasa-arvoa. Periaatteissa todetaan, että kaupungin käytäntönä on, että kahdesta ansiokkuudeltaan tasaveroisesta hakijasta valitaan aliedustettuun ryhmään kuuluva.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tulee suunnitella ja kehittää palveluita yhdessä ulkomaalaisten oppijoiden ja huoltajien kanssa.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa pilotoidaan asiointimallia Stadin osaamiskeskuksen asiakkaiden kanssa. Lisäksi tehostetaan oppisopimusta väylänä pätevöityä ei-kelpoisille lastenhoitajille. Työnantajien ja opiskelijoiden kanssa pilotoidaan työpaikoilla tapahtuvaa S2-opetusta kahdella alalla ja toimintamallia laajennetaan muille aloille.

Osaamiskeskuksessa toteutetaan asiakaskuulemisia toiminnan kehittämiseksi. Asiakaskuulemisia on toteutettu 15 eri ryhmässä. Ryhmämuotoisissa kuunteluissa asiakkaat saivat keskustella vapaasti ja anonyymisti. Ryhmien anonyymi palaute välitettiin opettajille ja koulutuspäälliköille. Ryhmien toimintaa kehitetään asiakaspalautteen pohjalta.

Lisäksi Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tarjotaan Työpaikka suomi -koulutuksia ammatillisen kielitaidon kehittämiseen kaikkien asteiden ulkomaalaistaustaisille ammattilaisille.

Alaikäisten oppijoiden huoltajille on toteutettu huoltajakysely, johon vastasi 16 % (255 hlöä) alaikäisten oppijoiden huoltajista. Palautteet käsitellään kampuksilla ja niiden perusteella laaditaan kehittämiseen toimenpidesuunnitelmat. Oppilaitoksessa vuonna 2019 käynnistynyt OHJUS- asiantuntijatiimi (opiskelijatoimintaa ohjaavat opettajat) suunnittelevat yhdessä oppijoiden kanssa oppilaitoksen toimintaa sekä tekee aloitteita uusien palveluiden kehittämiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tulee tarkentaa vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa toimipistekohtaiset osaamisen kehittämisen tavoitteet eri henkilöstöryhmille ja toimintakulttuurin muutokselle.

Osana toimialan maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelmaa on laadittu Stadin ammatti- ja aikuisopiston henkilöstön osaamisen kehittämisen tavoitteet ja toimenpidesuunnitelma. Tavoitteena on lisätä henkilöstön taitoa kielitietoisuuden pedagogiseen soveltamiseen, ulkomailla hankitun osaamisen tunnistamiseen sekä taitoa tunnistaa ja puuttua rasismiin.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston johdon osaamista kehitetään lisäämällä tietoa kielitietoisuudesta ja rasismista. Tarkoituksena on antaa valmiuksia johtaa kielitietoista ja yhdenvertaista toimintaympäristöä. Tavoitteen saavuttamiseksi on käynnistetty Luulot pois - valmennusohjelma.

Lisäksi valittujen alojen ammatillisten opettajien kanssa jatketaan työpajoissa syksyllä 2020 osaamisen tunnustamisen käytänteiden luomista koko henkilöstön osalta. Osana vuoden 2020 Pedaboosteria (henkilöstön osaamisen kehittämisen foorumi) on toteutettu osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen työpaja, johon sisältyi myös ulkomailla hankittu osaaminen ja sen tunnistaminen. Kielitietoisuuden teemalla toteutetaan kehittämispäiviä kielitietoisuuskiertueet, jotka antavat pedagogiselle henkilöstölle syvällisemmän mahdollisuuden vertaisoppimiseen ja kokemusten vaihtamiseen.

54 DIGITALISAATIO JA SÄHKÖISET PALVELUT/ DIGITAALISTEN ASIOINTIPALVELUJEN LAATU

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen tunnistaa palveluita, joita kaupunki voi tarjota ennen asiakkaan tekemää aloitetta silloin, kun kaupungilla on palvelutarve tiedossa.

Proaktiivisuus palveluiden tarjonnassa on aina ensin varmistetta lainsäädäntö ja rajoitukset, sikäli kuin ne edellyttävät asiakkaan profilointia ennen asiakkuuden alkamista.

Toimiala on toteuttanut proaktiivinen esiopetukseen haun, pilotointi tehty kahdella varhaiskasvatusalueella keväällä 2020. Kokeilussa mukana olevien perheiden ei tarvitse hakea esiopetuspaikkaa, vaan heille tarjotaan paikkaa tekstiviestillä oman asuinalueen oppilaaksiottoalueelta. Huoltaja joko hyväksyy tai hylkää tarjotun paikan.

Valmisteilla on sähköinen kouluun ilmoittautuminen, jossa koulutulokaiden huoltajille lähtee vuoden alussa oppivelvollisuusilmoitus (kirjeitse), jonka ohjeiden mukaan huoltajat voivat ilmoittaa lapsensa seuraavaksi syksyksi kouluun sähköisesti. Lapselle tarjotaan ensisijaisesti omaa lähikoulua.

Lisäksi tulevassa asiointin tietojärjestelmässä, ASTI:ssa on tarkoitus olla käytössä koko oppimisen elinkaaren ajan, eli varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintoihin saakka. ASTI-hankkeessa tavoitteena on järjestelmän kehittäminen yksi osa kerrallaan sekä tiivis yhteistyö tulevien käyttäjien kanssa.

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen kehittää palvelujen yhteentoinvuutta niiden tietojen osalta, jotka asiakas on antanut tai jotka kaupungilla on muuta kautta käytössään.

Lainsäädännön mukaan tietoja ei voidaan käyttää muuhun tarkoitukseen, kuin mihin ne on alun perin kerätty, joten palveluiden yhteentoinvuudessa tulee huomioida se, mihin tarkoitukseen kaupunki on tiedot kerännyt.

Opetuksen järjestäjällä ja oppilas- ja opiskelijahuollolla on tietyin edellytyksin mahdollisuus saada palveluiden tuottamiselle välttämättömiä sosiaalipalveluiden ja terveydenhoidon piiriin kuuluvia tietoja.

Kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa hyödynnetään laajasti Helsingin väestötietojärjestelmästä ja Facta-kuntarekisteristä saatavia tietoja

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen kehittää digitaalisia palveluita siten, että asiakas voisi hoitaa asiansa alusta loppuun saman palvelukanavan kautta.

Digitaalisten palveluiden kehittäminen saman palvelukanavan kautta on kannatettavaa lainsäädännön antamien mahdollisuuksien rajoissa. Kaupungin yhteisen asiointikanavan kehittäminen integroimalla se suomi.fi -palveluihin toisi huomattavan synergiaedun niin kaupungille kuin kaupunkilaiselle.

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen säilyttää perinteiset palvelut digitaalisten palveluiden rinnalla palvelujen yhdenvertaisen saavutettavuuden varmistamiseksi.

Toimialan sähköisen palveluiden rinnalla on mahdollista saada edelleen palvelua perinteisiä kanavia pitkin, esim. puhelinpalvelu, perinteiset lomakkeet ja asiointi toimipisteissä. Rinnakkaisten palveluiden säilyttäminen vaatii resursointia.

66 DIGITALISAATIO JA SÄHKÖISET PALVELUT/ DIGITALISAATION TOTEUTUMINEN PERUSOPETUKSESSA

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että sillä on jatkossa käytävissä riittävä seuranta-aineisto oppilaiden eri oppiaineiden oppimistulosten sekä tieto- ja viestintätekniiikan osaamisen kehittymisestä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kerää seuranta-aineistoa oppilaiden oppimisesta, eri oppiaineiden oppimistulosten sekä tieto- ja viestintätekniiikan osaamisen kehittymisestä hyödyntäen valtakunnallisesti tehtäviä kartoituksia ja tutkimuksia ja myös omia selvityksiä sekä jatkossa myös data-analytiikalla tuotettua dataa. Tavoitteena on lisäksi tiivistää yhteistyötä kansallisten toimijoiden, kuten Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen ja yliopistojen kanssa ajantasaisen ja luotettavan ja tarpeisiimme vastaavan seuranta-aineiston saamiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa toimenpiteitä data-analytiikan käyttöön saamiseksi yksilöllisen opetuksen tueksi

Data-analytiikan ja yhteisen tietovarannon kehittäminen jatkuu Tekoäly ja oppimisanalytiikka -hankkeena. Tekoälyllä ja oppimisanalytiikalla tuetaan yksilöllistä opettamista ja oppimista sekä oppijan hyvinvointia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että opettajille on riittävä tarjonta pedagogista ja digitaalista osaamista vahvistavista koulutuksista ja mahdollisuus päästä niihin.

Osaamista kehitetään monimuotoisesti verkkokursseina, webinaareina, lähikoulutuksena, itseopiskelupolkuina ja –materiaaleina sekä hyödyntämällä vertaisoppimista kollegojen, tutoropettajien ja asiantuntijaopettajien avulla. Lukuvuotta 2020-21 leimaa laaja verkko-oppimisympäristöjen ja –työkalujen käyttöönotto ja pedagogisen käytön tuki koko toimialalla. Ongelmat koulutukseen ilmoittautumiseen poistuivat Onni-järjestelmän myötä. Toimialan osaamisen kehittämisen yksikkö tekee yhteistyössä kehittämispalveluiden kanssa vuosittaisen riittävän kattavan osaamisen kehittämissuunnitelman, joka hyväksytään ja jonka toteutumista seurataan toimialan digitalisaatio-ohjausryhmässä.

Kasvatuksen ja koulutoimialojen seurata digitaalisia ympäristöjä, järjestelmiä ja laitekantaa sekä kehittää ja uusia niitä tarpeen mukaan, sekä selvittää leasing-laitteiden käyttöönoton kustannushyödyt.

26.05.2020

Asia/4

Opettajien, oppijoiden ja huoltajien tarpeisiin vastaamisen kannalta on tärkeää, että he osallistuvat palveluiden suunnitteluun. Tarpeiden pohjalta suunnitellaan, kuinka niihin voidaan parhaiten vastata digitaalisilla ratkaisuilla. Digitaalisten ympäristöjen ja järjestelmien käyttöä seurataan ja käytöstä ja järjestelmien kustannuksista raportoidaan säännöllisesti toimialan digitalisaatio-ohjausryhmässä. Leasing-laitteiden käyttöönotto selvitetään osana Helsingin kaupungin digitalisaatio-ohjelmaa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Ted Apter: Lisätään osioon 32 (8) jatkeeksi seuraava uusi kohta (9) (eli ennen --- Kaupunginkanslian ja toimialojen tulee toteuttaa---):

"Päiväkotien ja koulujen rakennuttamis- ja korjausprojektit ovat toistuvasti viivästyneet. On syytä huolehtia siitä, että kaupunkiympäristön toimialalla on riittävästi suunnitteluresursia näihin suunnitteluprojekteihin tekemällä tarvittavia lisärekrytointeja. Mikäli tämä ei merkittävästi nopeuta kyseisten rakennuttamis- ja korjausprojektien toteuttamista, niin Helsingin kaupungin on myös voimakkaammin tukeuduttava ulkopuoliseen suunnitteluapuun, jotta kaupungin korjausvelkaa voidaan vähentää nykyistä nopeammin."

Kannattaja: Matias Pajula

Vastaehdotus:

Ted Apter: Lisätään osioon 40 uudeksi kohdaksi (15) (ennen Task Force-työryhmä kohtaa)

"Lisäksi jatketaan menestyksekkäitä rekrytointeja kohdentamalla jatkossakin markkinointitoimia kuntiin, jossa on irtisanottu tai lomautettu varhaiskasvatushenkilökuntaa."

Kannattaja: Petra Malin

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Ted Apterin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lautakunnan näkemyksen mukaan tulevissa peruskorjauksissa ja uudisrakennuksissa tulisi huomioida nykyistä paremmin se, että tilat ovat rajattavissa rauhalliseen pienryhmäkäyttöön. Tilat tulee myös suunnitella niin, että lapsiryhmien on mahdollista toimia päiväkodissa erillisissä tiloissa, eikä niin, että suuri osa päivästä vietetään yhteisessä tilassa muiden ryhmien kanssa.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään osioon 32 (8) jatkeeksi seuraava uusi kohta (9) (eli ennen --- Kaupunginkanslian ja toimialojen tulee toteuttaa---): ”Päiväkotien ja koulujen rakennuttamis- ja korjausprojektit ovat toistuvasti viivästyneet. On syytä huolehtia siitä, että kaupunkiympäristön toimialalla on riittävästi suunnitteluresurssia näihin suunnitteluprojekteihin tekemällä tarvittavia lisärekrytointeja. Mikäli tämä ei merkittävästi nopeuta kyseisten rakennuttamis- ja korjausprojektien toteuttamista, niin Helsingin kaupungin on myös voimakkaammin tukeuduttava ulkopuoliseen suunnitteluapuun, jotta kaupungin korjausvelkaa voidaan vähentää nykyistä nopeammin.”

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 11

Ted Apter, Fatim Diarra, Joakim Horsma, Ville Jalovaara, Emma Kari, Pia Kopra, Johanna Laisaari, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Matias Pajula, Pia Pakarinen

Tyhjä: 2

Vesa Korkkula, Petra Malin

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Ted Apterin vastaehdotuksen äänin 11-0. Tyhjää äänesti 2.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti asiasta kahden Ted Apterin ja yhden Petra Malinin vastaehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kasvatus- ja koulutuslautakunta](#)
- 2 [Arviointikertomus 2019](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon vuoden 2019 arviointikertomuksesta:

27 STRATEGIA JA JOHTAMINEN/ KAUPUNGINKANSLIAN, PORMESTARIN JA APULAIS-PORMESTAREIDEN TOIMIALOILLE ANTAMA OHJAUS

Apulaispormestareiden ja toimialajohtajien tulee selventää toimialansa henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohdon välinen työnjako.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla apulaispormestari ja toimialajohto tapaavat säännöllisesti toisiaan, informoivat toisiaan ajankohtaisista asioista ja käyvät dialogia tulossa olevista asioista.

Näissä keskusteluissa sovitaan usein myös yksityiskohtaisemmin toimintatavasta ja viestinnästä jonkin asian hoitamiseksi. Dialogi jo päätösten valmisteluvaiheessa on tarkoituksenmukaista, eikä se vähennä esimerkiksi toimialajohtajan tehtävää ja vastuuta lautakunnan asioiden esittelijänä.

Apulaispormestari kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäsenenä sekä lautakunnan puheenjohtajana tuo toimialan tietoon poliittisia näkemyksiä ja tahtotilaa palveluiden kehittämiseen ja toiminnan parantamiseen. On luontevaa apulaispormestarin vastatessa kaupunkilaisten osallisuudesta, että apulaispormestari tuo toimialan johdolle tiedoksi kaupunkilaisten palautetta palveluista ja kuntalaisten tarpeita palveluiden parantamiseksi.

Toimialajohtaja johtaa toimialaa, sen operatiivista toimintaa sekä kaupunkistrategian hankkeiden ja linjausten toimeenpanoa. Näin ollen toimialajohtaja myös vastaa toimialan toiminnasta ja taloudesta. Palvelukokonaisuuden johtajat puolestaan johtavat oman palvelukokonaisuutensa toimintaa ja taloutta ja hallintojohtaja hallintopalveluiden toimintaa ja taloutta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on noin 14 000 työntekijää yli 700 toimipaikassa. Toimialalla tullaan selventämään koko henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohdon työnjakoa. Työnjaosta tehdään kirjallinen esitys, jossa selostetaan apulaispormestarin sekä toimialajohtajan ja palvelukokonaisuuden johtajien sekä hallintojohtajan tehtäviä ja vastuita sekä toimintatapoja.

32 STRATEGIA JA JOHTAMINEN/ TILANKÄYTÖN TEHOSTAMISEN VAIKUTUKSET

Kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee päiväkotien peruskorjauksissa ja rakentamisessa varmistaa, että erityisesti pienistä lapsista koostuville lapsiryhmille on varattu riittävästi rajattavissa olevia rauhallisia tiloja.

Toimialalle suunniteltavissa tiloissa toimiala ohjeistaa ja tilapalvelut ohjaavat tilojen toiminnallisten ratkaisujen toteutumista. Toimialan tilasuunnittelussa pyritään mahdollisimman muuntojoustaviin tiloihin, jotka tarvittaessa palvelevat koko toimialaa.

Varhaiskasvatuksen tilojen osalta ohjeistus tullaan kiteyttämään suunnittelijoille laadittavaan Päiväkodin käsikirjaan. Käsikirjaa työstetään käyttäjien, palvelukokonaisuuden ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Tavoitteena on monipuolinen ja muunneltava tilarakenne, jossa tiloja voidaan yhdistää monin eri tavoin toiminnan vaatimusten mukaan. Ohjeen mukaan ryhmän toiminta-alue muodostuu useammasta erikokoisesta ryhmätoiminnan tilasta. Tilojen osalta huolehditaan, että ei synny ratkaisuja ja tilanteita, joissa viereisten tilojen samanaikainen toiminta häiritsisi toisiaan.

Kaupunginkanslian ja toimialojen tulee toteuttaa mahdollinen monitoimitiloihin siirtymisen siten, että asiakkaat ja henkilöstö voivat alusta alkaen osallistua tilojen suunnitteluun.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on siirtynyt Töysänkadun monitoimitiloihin joulukuussa 2016.

40 ERIARVOISUUDEN JA SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY/ VARHAISKASVATUKSEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että ruotsinkielinen varhaiskasvatus toteutuu lapsen äidinkielellä varhaiskasvatustilain mukaisesti.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatustahenkilöstön saatavuus on heikko. Toimiala joutui tarjoamaan tammikuussa 2020 suomenkielisestä varhaiskasvatuspaikkaa osalle ruotsinkielistä hakijoista. Maaliskuussa 2020 suomenkielisestä varhaiskasvatuksesta paikan ottaneet viisi lasta pysyttiin kuitenkin sijoittamaan ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen. Itäisellä alueella haasteena on varhaiskasvatuspaikkaa hakevien suuri määrä suhteessa olemassa oleviin paikkoihin sekä henkilöstön rekrytointivaikeudet. Pohjoisella alueella elokuussa 2020 päiväkotitoiminta Humlanin myötä saadaan lisäpaikkoja.

Toimiala on panostanut henkilöstön saatavuuteen. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa on keväällä 2020 järjestetty laaja ja näkyvä rekrytointikampanja. Alkuvuodesta lähtien haettavana on ollut 133 toimea (varhaiskasvatuksen opettajia 65 ja lastenhoitajia 68). Hakemuksia on tullut 194, joista opettajia 71 ja lastenhoitajia 123. Hakukohteet ovat

vaihdelleet, joihinkin toimipaikkoihin on tullut useampia hakemuksia ja toisiin vähemmän tai ei ollenkaan.

Toimialalle on rekrytoitu projektisuunnittelija, joka tukee rekrytointia, markkinointia ja yhteistyötä eri verkostoiden ja koulutusten tarjoajien kanssa. Kevään 2020 kohdennettua somemarkkinointiviestintää jatketaan. Lisäksi hakusanamainonta on käynnistetty ruotsiksi ja suomeksi. Edurekry-uutiskirjeeseen on lisätty ruotsinkielistä materiaalia. Facebook-ryhmiin on jaettu tietoa ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen rekrytoinneista sekä vastattu kiinnostuneiden viesteihin. Lisäksi tehdään / on tehty kolme videota ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta, joita jaetaan. Kanslian kanssa suunnitellaan LinkedIn-suorahakua ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen.

Tarkastuslautakunta pyytää lausuntoa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee tehostaa toimenpiteitä varhaiskasvatuksen henkilöstöpulaan vaikuttamiseksi erityisesti vaikuttamalla valtioon opiskelupaikkojen riittävyden turvaamiseksi

Helsingin kaupunki on tehnyt vaikuttamistyötä opetus- ja kulttuuriministeriöön kasvatuksen ja ohjauksen perustutkinnon järjestämisluvan saamiseksi Stadin ammatti- ja aikuisopistoon (varhaiskasvatuksen lastenhoitajat). Helsingin kaupunki on edistänyt myös ruotsinkielisen kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon järjestämisluvan myöntämistä Praktikummille.

Lisäksi yhteistyötä on tiivistetty suoraan oppilaitosten kanssa tapaamalla yliopistojen dekaaneja/varadekaaneja sekä ammattikorkeakoulujen edustajia. Tapaamisissa on käsitelty mm. monimuotoisten pätevyyskoulutuspolkujen mahdollisuuksia sekä harjoittelijayhteistyötä.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus - Task Force -työryhmä asetettiin joulukuussa 2019 ja siitä valmistellaan loppuraporttia. Loppuraportin keskeisiä johtopäätöksiä tullaan hyödyntämään jatkossa mm. vaikuttamistyössä opiskelupaikkojen riittävyden turvaamiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee panostaa päivittäisestä toiminnasta viestimiseen päiväkodeissa ja esiopetuksessa.

Varhaiskasvatuksen toimipisteissä on käytössä erilaisia jaettavia toiminnasta kertovia viikko- tai kuukausitiedotteita. Varhaiskasvatuksen aloittamiseen ja tutustumisjaksoon on laadittu yhtenäinen tiedote huoltajille. Tiedote liitetään varhaiskasvatuspäätökseen ja Internet-sivuille on luotu suoralinkki <http://www.hel.fi/varhaiskasvatusalkaa>, ruotsinkielinen <http://www.hel.fi/smabarnspedagogikenstartar>. Syksyllä toteutetaan varhaiskasvatuksen asiakaskyselyssä, jossa arvioidaan aloituksen asiakaskokemus.

Varhaiskasvatuksen kokeilupäiväkodeissa (Inno-päiväkodit) on käytössä ryhmäportfoliot. Portfoliot ovat suunnittelun, arvioinnin ja toiminnan kokonaisuus, jolla varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa tehdään näkyväksi huoltajille. Huoltajat saavat portfolion kautta tiedon lapsiryhmän ja oman lapsen arjesta varhaiskasvatuksessa. Portfolion käyttöä laajennetaan syksyllä 2020 kaikkiin ryhmiin.

Sähköinen yhteydenpitoväline perheiden kanssa on kehitteillä osana toimialan Asti - asioinnin tietojärjestelmää. Käynnissä ovat viestintäkannan toteuttamisen kartoitus ja ohjelmistokomponentin määrittely.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan lapsiperheiden palvelujen kanssa edistää muunkielisten osallistumista varhaiskasvatukseen.

Neuvolan 3- ja 4-vuotismääräaikaistarkastusten yhteydessä perheille, joissa lapsi ei vielä ole varhaiskasvatuksen piirissä jaetaan monikielinen esite varhaiskasvatuksesta. Lisäksi varhaiskasvatuksen Hyve 4 - keskustelurunkoon ja neuvolan tiedonsiirtolomakkeelle on lisätty monikielisiä lapsia varten kielen kehitykseen liittyviä kysymyksiä.

Neuvolan kanssa yhteistyössä on myös päivitetty Ota koppi -sivusto, joka on suunniteltu neuvolan, varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen henkilökunnalle kielitietoisien pedagogisen toiminnan edistämiseen ja lapsen kielitaidon kehityksen tueksi. Tavoitteena on kaikkien lasten yhdenvertaiset edellytykset oppimiseen ja osallisuuteen sekä kielitietoisien toiminnan lisääminen.

Toimialalla on valmisteilla ohjaus- ja asiointimallin pilotti, jonka tavoitteena on sujuvoittaa hiljattain saapuneiden perheiden hakeutumista varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä lisätä tietoa toimialan palveluista maahantulon alkuvaiheen neuvontapalveluissa.

46 ERIARVOISUUDEN JA SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY/ LAPSIPERHEIDEN KOTOUTTAMINEN KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TOIMIALALLA

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee edistää henkilöstön osaamista maahanmuuttajien kasvatukseen ja koulutukseen kehittämissuunnitelman mukaisilla koulutuskokonaisuuksilla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteuttaa osana Maahanmuuttajien kasvatukseen ja koulutukseen kehittämissuunnitelmaa koulutuskokonaisuuksien kielitietoisuuden pedagogisesta soveltamisesta, osaamisen tunnistamisesta sekä rasmin tunnistamisesta ja siihen puuttumisesta. Koulutukset käynnistyivät keväällä 2019 ja laajenevat vuosina 2020 ja 2021 koskemaan kaikkia palvelukokonaisuuksia. Tavoitteena on kouluttaa puolet toimialan henkilöstöstä vuoden 2021 loppuun mennessä.

Koulutukset on suunnattu kaikkien palvelukokonaisuuksien johdolle ja henkilöstölle. Koulutus antaa henkilöstölle ymmärrystä siitä, mitä kielitietoisuudella tarkoitetaan ja mikä merkitys kielitietoisella toimintakulttuurilla omassa työyhteisössä on. Koulutuksen jälkeen henkilöstöllä on ymmärrys siitä, mitä kielitietoisuudella tarkoitetaan ja mikä merkitys kielitietoisella toimintakulttuurilla omassa työyhteisössä on. Henkilöstö osaa tunnistaa sen, miten rasismi ilmenee omalla koulutusasteella, saa monipuolisesti välineitä rasismiin puuttumiseen ja yhdenvertaisen toimintakulttuurin rakentamiseen.

Koulutukset toteutetaan pääosin työyhteisötasolla ja työpajamuotoisesti. Koulutusten toteutumista ja toimintakulttuurin muutosta tullaan todentamaan osallistuneiden määrillä ja suhteellisella osuudella ja koulutukseen liitettävällä laadullisella palautteella. Tuloksista raportoidaan osana Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelman loppuraporttia vuonna 2021.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee lisätä kotivanhempien kielikoulutusta (Kotiva-kurssit) eli suomen kielen kursseja pienten lasten kotivanhemmille.

Helsingin työväenopisto toteuttaa Kotiva-koulutusta kotona pientä lasta hoitaville kotivanhemmille. Kielikoulutus yhdistää suomen kielen koulutuksen, kotoutumista tukevan sisällön sekä ura- ja yhteiskuntaohjauksen. Koulutuksen aikana järjestetään lastenhoito. Toimintaa toteutetaan 12 leikkipuistossa ja pisteessä ympäri Helsinkiä. Vuosittain koulutukseen hakijoita on noin 330 henkilöä. Hakijoista noin puolet saapuu kielitaitokartoitukseen, jonka kautta heidät ohjataan kursseille. Kartoitukseen saapuneista lähes kaikki saavat kurssipaikan. Ei-velvoittavissa maahanmuuttajakoulutuksissa kartoitukseen osallistumisprosentti on yleisestikin noin 50 prosenttia, joten pelkkä koulutukseen hakijoiden määrä ei siten anna oikeaa kuvaa opiskelijapaikkojen riittävydestä.

Toimiala on saanut toiminnalle pysyvän rahoituksen osaksi toimialan talousarviota vuodesta 2020 alkaen ja näin ollen koulutusmuodosta on tullut pysyvä. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä on haettu lisärahoitusta toiminnan kehittämiseen sekä kahden lisäryhmän perustamiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksessa tulee toteuttaa laajemmin monikielisen ohjauksen mallia ulkomaalaistaustaisten lasten tueksi.

Monikielisiä ohjaajia on viisi ja he toimivat yhteensä 18 päiväkodissa. Tämän lisäksi 1 ohjaajista toimii koko varhaiskasvatusalueella.

Monikielinen ohjaus on vahvistanut ulkomaalaistaustaisten lasten ja huoltajien osallisuutta sekä lisännyt huoltajien tietoa varhaiskasvatuksesta ja omasta roolistaan lapsen opinpolun tukemisessa. Monikielinen ohjaus on myös parantanut kodin ja päiväkodin välistä yhteistyötä.

Monikielisen ohjauksen jatkoedellytyksiä harkittaessa on todettu, että mallin vaikutukset tulee arvioida ennen mahdollista laajentamista. Mallin arviointi tehdään vuoden 2020 aikana.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetuksessa tulee lisätä huoltaja-lapsi-läksykerhomallia, jossa vahvistetaan maahanmuuttajahuoltajien mahdollisuuksia tukea oppilasta koulutyössä omalla äidinkielellään kotona.

Peruskouluissa on toteutettu Buddyschool-toimintamallia, jossa heikommin koulussa pärjäävät oppilaat opettavat nuorempia oppilaita ja samalla oppivat itse. Toiminnassa on mukana 39 koulua, 150 opettajaa ja yli 5 500 lasta ja nuorta. Malli on parantanut oppimistuloksia sekä lisännyt myös maahanmuuttajanuorten oppimisen edellytyksiä.

Toimiala on tehnyt yhteistyötä Suomen Punaisen ristin kanssa läksyhelppi-toiminnassa ja tuottanut yhdessä SPR:n kanssa esitteen 15 kielellä alakoululaisten vanhemmille. Esitteessä painotetaan monikielisyyden etuja sekä markkinoidaan läksytukitoimintaa eri kielillä vanhemmille.

Lisäksi vanhemmille ja lapsille avointa läksykerhotoimintaa on järjestetty Oodissa ja Maunulassa. Parhaillaan selvitetään, voisiko huoltaja-lapsi-läksykerhotoiminta laajentua osaksi leikki- ja oppimistoimintaa.

Kielitietoisien samanaikaisopetuksen pilotin kautta kehitetään mallia, jossa eri kielten joustavaa käyttöä oppimisen tukena aktivoidaan opetuksessa ja samalla kannustetaan vanhempia käymään läpi keskeisiä käsitteitä ja asioita kotona omalla kielellä. Äidit mukaan -hankkeen toimintaa tullaan pilotoimaan Keinutien ala-asteella. Malli tulee osaltaan edistämään huoltajien valmiuksia tukea lastensa oppimista ja koulunkäyntiä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetuksessa tulee varmistaa, että opiskelijahuolto kutsuu koolle monihallintokuntaisen kehittäjätyöryhmän, joka kartoittaa ajankohtaista tietoa kotoutujien oppimista haittaavista erityiskysymyksistä, kuten kunniaväkivallasta ja traumakokemuksista.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on perustettu Maahanmuuttajien oppimisen erityiskysymysten työryhmä, johon kuuluvat oppilas- ja opiskelijahuollon päälliköt, asiantuntijoita palvelukokonaisuuksista, kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan maahanmuuttajapalvelut sekä poliisi. Työryhmä perustettiin helmikuussa 2020. Työryhmä toimii asiantuntijaverkostona vaihtaen tietoa ajankohtaisista ilmiöistä, jotka haittaavat oppimista. Työryhmän työ liittyy Turvallinen Helsinki-verkoston työhön sekä oppilas- ja opiskelijahuollon muihin toimialarajat ylittäviin verkostoihin.

Työryhmä tarkastelee erilaisia maahanmuuttajien oppimiseen ja opiskeluun liittyviä ilmiöitä ja laatii suosituksia ja ohjeita mahdollisten ongelmien ratkaisemiseksi. Käsiteltäviä asioita ovat olleet esimerkiksi kunniaväkivallan ehkäisy ja toimintaohjeet tilanteisiin, joissa sitä ilmenee, erilaisilla maassaolon oikeuksilla olevien mahdollisuudet opiskella ja työskennellä, kouluterveyskyselyn tulokset ulkomaalaistaustaisten osalta sekä rasismiin liittyvät ilmiöt sekä lasten yhdenvertaisuuden toteutuminen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukioissa tulee toteuttaa laajemmin monikielisen ohjauksen mallia ulkomaalaisten oppilaiden tueksi.

Monikielisiä ohjaajia on tällä hetkellä kaksi ja he toimivat yhteensä 4 lukiossa (sisältäen aikuisten perusopetuksen). Alustavan arvion mukaan monikielisen ohjauksen on todettu hyödyttävän opiskelijoita, huoltajia kuin lukiodien henkilökuntaakin.

Päivälukioissa monikielinen ohjaus on vahvistanut ulkomaalaistaustaisten nuorten ja heidän huoltajiensa osallisuutta sekä lisännyt huoltajien tietoa lukio-opinnoista ja koulutusjärjestelmästä. Monikielinen ohjaus on parantanut kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Aikuislukiossa monikielinen ohjaaja on tarjonnut opiskelijoille tukea opintoihin ja kotoutumiseen liittyen.

Monikielisen ohjauksen jatkoedellytyksiä harkittaessa on todettu, että mallin vaikutukset tulee arvioida ennen mahdollista laajentamista. Mallin arviointi tehdään vuoden 2020 aikana.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukioissa tulee toteuttaa rekrytoinnissa positiivista erityiskohtelua, jossa kahdesta ansiokkuudeltaan tasaveroisesta hakijasta tehtävään valitaan aliedustettuun ryhmään kuuluva.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tiedotettu esihenkilöitä positiivisen erityiskohtelun periaatteesta osana uuden rekrytointijärjestelmän käyttöönottoa sekä osallistuttu anonyymien rekrytoinnin kokeiluun.

Lukion henkilöstöstä valtaosa on virkasuhteista henkilöstöä. Virkasuhteessa olevan henkilöstön palkkaamisessa noudatetaan kunnallisesta viranhaltijasta annettua lakia sekä opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annettua asetusta. Lisäksi rekrytoinnissa noudatetaan Helsingin kaupungin henkilöstöhankinnan periaatteita, joiden tavoitteena on edistää henkilöstön yhdenvertaisuutta ja laaja-alaista tasa-arvoa. Periaatteissa todetaan, että kaupungin käytäntönä on, että kahdesta ansiokkuudeltaan tasaveroisesta hakijasta valitaan aliedustettuun ryhmään kuuluva.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tulee suunnitella ja kehittää palveluita yhdessä ulkomaalaisten oppijoiden ja huoltajien kanssa.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa pilotoidaan asiointimallia Stadin osaamiskeskuksen asiakkaiden kanssa. Lisäksi tehostetaan oppisopimusta väylänä pätevöityä ei-kelpoisille lastenhoitajille. Työnantajien ja opiskelijoiden kanssa pilotoidaan työpaikoilla tapahtuvaa S2-opetusta kahdella alalla ja toimintamallia laajennetaan muille aloille.

Osaamiskeskuksessa toteutetaan asiakaskuulemisia toiminnan kehittämiseksi. Asiakaskuulemisia on toteutettu 15 eri ryhmässä. Ryhmämuotoisissa kuunteluissa asiakkaat saivat keskustella vapaasti ja anonyymisti. Ryhmien anonyymi palaute välitettiin opettajille ja koulutuspäälliköille. Ryhmien toimintaa kehitetään asiakaspalautteen pohjalta.

Lisäksi Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tarjotaan Työpaikka suomi -koulutuksia ammatillisen kielitaidon kehittämiseen kaikkien asteiden ulkomaalaistaustaisille ammattilaisille.

Alaikäisten oppijoiden huoltajille on toteutettu huoltajakysely, johon vastasi 16 % (255 hlöä) alaikäisten oppijoiden huoltajista. Palautteet käsitellään kampuksilla ja niiden perusteella laaditaan kehittämiselle toimenpidesuunnitelmat. Oppilaitoksessa vuonna 2019 käynnistynyt OHJUS- asiantuntijatiimi (opiskelijatoimintaa ohjaavat opettajat) suunnittelevat yhdessä oppijoiden kanssa oppilaitoksen toimintaa sekä tekee aloitteita uusien palveluiden kehittämiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tulee tarkentaa vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa toimipistekohtaiset osaamisen kehittämisen tavoitteet eri henkilöstöryhmille ja toimintakulttuurin muutokselle.

Osana toimialan maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelmaa on laadittu Stadin ammatti- ja aikuisopiston henkilöstön osaamisen kehittämisen tavoitteet ja toimenpidesuunnitelma. Tavoitteena on lisätä henkilöstön taitoa kielitietoisuuden pedagogiseen soveltamiseen, ulkomailla hankitun osaamisen tunnistamiseen sekä taitoa tunnistaa ja puuttua rasismiin.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston johdon osaamista kehitetään lisäämällä tietoa kielitietoisuudesta ja rasismista. Tarkoituksena on antaa valmiuksia johtaa kielitietoista ja yhdenvertaista toimintaympäristöä. Tavoitteen saavuttamiseksi on käynnistetty Luulot pois -valmennusohjelma.

Lisäksi valittujen alojen ammatillisten opettajien kanssa jatketaan työpaikoissa syksyllä 2020 osaamisen tunnustamisen käytänteiden luomis-

ta koko henkilöstön osalta. Osana vuoden 2020 Pedaboosteria (henkilöstön osaamisen kehittämisen foorumi) on toteutettu osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen työpaja, johon sisältyi myös ulkomailla hankittu osaaminen ja sen tunnistaminen. Kielitietoisuuden teemalla toteutetaan kehittämispäiviä kielitietoisuuskiertueet, jotka antavat pedagogiselle henkilöstölle syvällisemmän mahdollisuuden vertaisoppimiseen ja kokemusten vaihtamiseen.

54 DIGITALISAATIO JA SÄHKÖISET PALVELUT/ DIGITAALISTEN ASIOINTIPALVELUJEN LAATU

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen tunnistaa palveluita, joita kaupunki voi tarjota ennen asiakkaan tekemää aloitetta silloin, kun kaupungilla on palvelutarve tiedossa.

Proaktiivisuus palveluiden tarjonnassa on aina ensin varmistetta lainsäädäntö ja rajoitukset, sikäli kuin ne edellyttävät asiakkaan profilointia ennen asiakkuuden alkamista.

Toimiala on toteuttanut proaktiivinen esiopetukseen haun, pilotointi tehty kahdella varhaiskasvatusalueella keväällä 2020. Kokeilussa mukana olevien perheiden ei tarvitse hakea esiopetuspaikkaa, vaan heille tarjotaan paikkaa tekstiviestillä oman asuinalueen oppilaaksiottoalueelta. Huoltaja joko hyväksyy tai hylkää tarjotun paikan.

Valmisteilla on sähköinen kouluun ilmoittautuminen, jossa koulutulokkaiden huoltajille lähtee vuoden alussa oppivelvollisuusilmoitus (kirjeitse), jonka ohjeiden mukaan huoltajat voivat ilmoittaa lapsensa seuraavaksi syksyksi kouluun sähköisesti. Lapselle tarjotaan ensisijaisesti omaa lähikoulua.

Lisäksi tulevassa asiointin tietojärjestelmässä, ASTI:ssa on tarkoitus olla käytössä koko oppimisen elinkaaren ajan, eli varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintoihin saakka. ASTI-hankkeessa tavoitteena on järjestelmän kehittäminen yksi osa kerrallaan sekä tiivis yhteistyö tulevien käyttäjien kanssa.

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen kehittää palvelujen yhteentoinnivuutta niiden tietojen osalta, jotka asiakas on antanut tai jotka kaupungilla on muuta kautta käytössään.

Lainsäädännön mukaan tietoja ei voidaan käyttää muuhun tarkoitukseen, kuin mihin ne on alun perin kerätty, joten palveluiden yhteentoinnivuudessa tulee huomioida se, mihin tarkoitukseen kaupunki on tiedot kerännyt.

Opetuksen järjestäjällä ja oppilas- ja opiskelijahuollolla on tietyin edellytyksin mahdollisuus saada palveluiden tuottamiselle välttämättömiä sosiaalipalveluiden ja terveydenhoidon piiriin kuuluvia tietoja.

Kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa hyödynnetään laajasti Helsingin väestötietojärjestelmästä ja Facta-kuntarekisteristä saatavia tietoja

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen kehittää digitaalisia palveluita siten, että asiakas voisi hoitaa asiansa alusta loppuun saman palvelukanavan kautta.

Digitaalisten palveluiden kehittäminen saman palvelukanavan kautta on kannatettavaa lainsäädännön antamien mahdollisuuksien rajoissa. Kaupungin yhteisen asiointikanavan kehittäminen integroimalla se suomi.fi -palveluihin toisi huomattavan synergiaedun niin kaupungille kuin kaupunkilaiselle.

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen säilyttää perinteiset palvelut digitaalisten palveluiden rinnalla palvelujen yhdenvertaisen saavutettavuuden varmistamiseksi.

Toimialan sähköisen palveluiden rinnalla on mahdollista saada edelleen palvelua perinteisiä kanavia pitkin, esim. puhelinpalvelu, perinteiset lomakkeet ja asiointi toimipisteissä. Rinnakkaisten palveluiden säilyttäminen vaatii resursointia.

66 DIGITALISAATIO JA SÄHKÖISET PALVELUT/ DIGITALISAATION TOTEUTUMINEN PERUSOPETUKSESSA

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että sillä on jatkossa käytävissä riittävä seuranta-aineisto oppilaiden eri oppiaineiden oppimistulosten sekä tieto- ja viestintäteknikan osaamisen kehittymisestä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kerää seuranta-aineistoa oppilaiden oppimisesta, eri oppiaineiden oppimistulosten sekä tieto- ja viestintäteknikan osaamisen kehittymisestä hyödyntäen valtakunnallisesti tehtäviä kartoituksia ja tutkimuksia ja myös omia selvityksiä sekä jatkossa myös data-analytiikalla tuotettua dataa. Tavoitteena on lisäksi tiivistää yhteistyötä kansallisten toimijoiden, kuten Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen ja yliopistojen kanssa ajantasaisen ja luotettavan ja tarpeisiimme vastaavan seuranta-aineiston saamiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa toimenpiteitä data-analytiikan käyttöön saamiseksi yksilöllisen opetuksen tueksi

Data-analytiikan ja yhteisen tietovarannon kehittäminen jatkuu Tekoäly ja oppimisanalytiikka -hankkeena. Tekoälyllä ja oppimisanalytiikalla tuetaan yksilöllistä opettamista ja oppimista sekä oppijan hyvinvointia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että opettajille on riittävä tarjonta pedagogista ja digitaalista osaamista vahvistavista koulutuksista ja mahdollisuus päästä niihin.

Osaamista kehitetään monimuotoisesti verkkokursseina, webinaareina, lähikoulutuksena, itseopiskelupolkuina ja –materiaaleina sekä hyödyntämällä vertaisoppimista kollegojen, tutoropettajien ja asiantuntijaopettajien avulla. Lukuvuotta 2020-21 leimaa laaja verkkooppimisympäristöjen ja –työkalujen käyttöönotto ja pedagogisen käytön tuki koko toimialalla. Ongelmat koulutuksiin ilmoittautumiseen poistuivat Onni-järjestelmän myötä. Toimialan osaamisen kehittämisen yksikkö tekee yhteistyössä kehittämisspalveluiden kanssa vuosittaisen riittävän kattavan osaamisen kehittämissuunnitelman, joka hyväksytään ja jonka toteutumista seurataan toimialan digitalisaatio-ohjausryhmässä.

Kasvatuksen ja koulutoimialojen seurata digitaalisia ympäristöjä, järjestelmiä ja laitekantaa sekä kehittää ja uusii niitä tarpeen mukaan, sekä selvittää leasing-laitteiden käyttöönoton kustannushyödyt.

Opettajien, oppijoiden ja huoltajien tarpeisiin vastaamisen kannalta on tärkeää, että he osallistuvat palveluiden suunnitteluun. Tarpeiden pohjalta suunnitellaan, kuinka niihin voidaan parhaiten vastata digitaalisilla ratkaisuilla. Digitaalisten ympäristöjen ja järjestelmien käyttöä seurataan ja käytöstä ja järjestelmien kustannuksista raportoidaan säännöllisesti toimialan digitalisaatio-ohjausryhmässä. Leasing-laitteiden käyttöönotto selvitetään osana Helsingin kaupungin digitalisaatio-ohjelmaa.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tulee laatia kaupunginvaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta arviointikertomus valtuustolle. Helsingin kaupungin hallintosäännön 21 luvun 2 §:n mukaan tarkastuslautakunta hankkii arviointikertomuksesta kaupunginhallitukselta ja tarvittaessa muilta kaupungin toimielimiltä lausunnot, jotka toimitetaan valtuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

Tarkastuslautakunta hyväksyi 14.4.2020 vuoden 2019 arviointikertomuksen ja pyytää 26.5.2020 mennessä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoa kertomuksen kohdista:

- Kaupunginkanslian, pormestarin ja apulaispormestareiden toimialoille antama ohjaus (sivut 27–31)
- Tilankäytön tehostamisen vaikutukset (sivut 32–35)
- Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteutuminen (sivut 40–44)
- Lapsiperheiden kotouttaminen kasvatukseen ja koulutuksen toimialalla (sivut 46–49)

26.05.2020

Asia/4

- Digitaalisten asiointipalvelujen laatu (sivut 54–59)
- Digitalisaation toteutuminen perusopetuksessa (sivut 65–69).

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kasvatus- ja koulutuslautakunta](#)
- 2 [Arviointikertomus 2019](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Tarkastuslautakunta 14.04.2020 § 29](#)

[Tarkastuslautakunta 08.04.2020 § 23](#)

[Tarkastuslautakunta 07.05.2019 § 42](#)